

Uluslararası Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörler¹

Govher BAYRAMDURDYEVA²

Özet

Bu çalışmanın amacı, uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörleri tespit etmektir. Yapılacak tespitler doğrultusunda uluslararası öğrencilerin başarılarının artmasına katkı sağlayacak öneriler sunması açısından bu çalışma önemli görülmektedir. Bu araştırma, betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak yapılan nitel bir çalışmadır. Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kayseri’de eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerden oluşmakta olup, örnekleme ise 2018-2019 eğitim öğretim yılında Erciyes Üniversitesi ERSEM’de Asya, Avrupa, Afrika, Ortadoğu, Kuzey Amerika ülkelerinden gelerek öğrenim gören 20 kız, 28 erkekten oluşan toplam 48 yabancı uyruklu öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmanın veri toplama aracını araştırmacı tarafından geliştirilmiş ve bir bilim uzmanı tarafından incelenmiş anket formu oluşturmaktadır. Anket formunun içeriğini demografik bilgiler ve açık uçlu sorular oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin çözümlemesinde içerik analizi kullanılmıştır. Analiz sonucunda, uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin aile desteği, disiplinli çalışmak, arkadaş/çevre ortamları, özgüvenin olması ve zamanı iyi değerlendirmenin olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgular ışığında, uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen en önemli faktörlerin ailelerinin desteği, disiplinli çalışmak ve arkadaş ortamları ve çevreleri olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Başarı, Başarıyı etkileyen faktörler, Uluslararası öğrenciler, Yabancı uyruklu öğrenciler.

Factors Affecting The Success of International Students

Abstract

The purpose of this study is to determine the factors that influence the success of international students. This study is considered important in terms of presenting proposals, which might increase the success of international students, in the light of its results. This descriptive and qualitative study was conducted using the survey model. The study was carried out with 48 international students (20 girls, 28 boys) studying at the ERSEM of the University of Erciyes in the academic year of 2018-2019. A form consisting of six open-ended questions, which were prepared by the researcher and evaluated by an expert for their validity, was used to collect data for the research questions. The form also included closed-ended questions where participants were asked about their demographic characteristics. The obtained data were analyzed using the content analysis technique. As a result of the analysis, it was determined that the factors affecting the success of international students were family support, self-discipline in studying, friends, self-confidence and time management. In the light of these findings, it can be concluded that the most important factors affecting the success of international students are the support of their families, friends and entourage, and also their self-discipline in studying.

Keywords: Success, Factors affecting success, International Students, Foreign students.

Giriş

Küreselleşmenin hat safhaya ulaştığı ve buna bağlı olarak birçok alanda küresel rekabetin arttığı günümüzde, bireyler daha iyi bir geleceğe sahip olma umuduyla kariyer planlamaları yapmakta ve kişisel ve mesleki gelişimlerini sağlamak amacıyla ulaşabildikleri en iyi eğitimi almaya çalışmaktadır. Dünyanın farklı yerlerinde, maddi ve manevi birçok zorluğu ve riski de

¹ Erciyes Üniversitesi Edebiyat Fakültesi II. Dil ve Kültür Çalışmaları Öğrenci Sempozyumu'nda sunulmuş bildiridir.

² Uluslararası İlişkiler Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, govherbayramdurdyeva@gmail.com

Bayramdurdyeva, G.

göze alarak başka ülkelere eğitim amacıyla giden binlerce uluslararası öğrenci mevcuttur. Ülkelerin piyasalarına katkı sağlayan uluslararası öğrencileri kendilerine çekme de birçok ülke ve üniversite rekabete girmektedir. ABD, İngiltere, Kanada gibi gelişmiş ülkelerin hükümet yönetimi eğitim bakanlıkları ve sivil toplum kuruluşları ile işbirliği yaparak bu yönde farklı stratejileri belirlemeleri ile aktif politikalarını izlemektedirler (Levent ve Karaevli, 2013). Bazı ülkeler burs programlarıyla aktif bir politika izlemeye çalışmaktadır. Örneğin, Türkiye önceden öğrenci gönderme konumuna sahipken, daha sonra birçok yabancı uyruklu öğrencinin öğrenim görmek için seçtiği ülke olarak ilk sıralarda duran bir konuma sahip olmuştur. Artık Türkiye’de de farklı özel ve devlet kurumlarının (örneğin, İslam Kalkınma Bankası ve Türk Diyanet Vakfı) destekleriyle eğitim görmeye gelen birçok uluslararası öğrenciler vardır (Şahin ve Demirtaş, 2014). Eğitim öğretim almaya gelen uluslararası öğrenciler için Türkiye hem güvenlik açısından güvenilirdir hem de kolay uyum sağlanılabilen bir ülkedir (Yirik, Uslu ve Küçük, 2015).

Yükseköğretim için gelen uluslararası öğrencilerin sayıları her sene artarken, 2019 senesinde 150 bin uluslararası öğrenci sayısına ulaştığı bildirilmiştir. Afrika, Asya, Avrupa, Güney Amerika, Amerika, Avustralya kıtalarından gelen öğrenci sayıları git gide artmaktadır (Anadolu Ajansı, 2014). Türkiye ile dil, tarih ve kültür açıdan benzerlik taşıyan ülke grupları arasından da en çok Azerbaycan, Türkmenistan, KKTC, İran, Yunanistan, Almanya, Afganistan ve Bulgaristan’tan öğrencilerin geldiği görülmektedir (Malekisanimaleki ve Altay, 2017). Ayrıca Türk Cumhuriyetlerinde (Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan) ve beraberinde Tacikistan ve Tataristan’da her sene ÖSYM tarafından Türkiye’de öğrenim görecekt uluslararası öğrencileri seçme amaçlı Türk Cumhuriyetleri ve Akriba Toplulukları Sınavı (TCS) yapılmaktadır (Kıroğlu, Kesten ve Elma, 2010).

Her öğrencinin çok zorlanmadan okuyabilmesi için araştırdıkları her üniversitede dil en önde gelen faktörlerden biridir (Sevim, 2014). Dilin benzerliğine çok önem veren uluslararası öğrenciler, dilden sonra kültüre ve coğrafi yakınlığa, güvenli olmasına ve tabii ki o ülkeye karşı olan sempati duygusuna bakmaktadırlar. Böylece daha yakın coğrafi alana sahip komşu ülkelerden gelen uluslararası öğrencilerin Türkiye’de eğitim öğretim görmesi şaşırtıcı değildir (Malekisanimaleki ve Altay, 2017).

Orta öğretim, lisans ve lisansüstü eğitim alma amacıyla dünyanın birçok yerinden ve çok farklı kültürlerinden gelen bu öğrencilerin öğrenim hayatlarını olumlu ve olumsuz yönde etkileyen birçok etken vardır. Bu yönde birçok araştırmalar yapılmış olup, farklı tespitler ortaya çıkmıştır. Kılıçlar, Sarı ve Seçilmiş (2012) kendi çalışmalarında uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörleri incelemede onların Türkçe dil sorunları ile akademik başarılarının arasında ters yönlü bir ilişkinin olduğunu belirtmişlerdir. Aynı

zamanda öğrencilerin başarılı olabilmeleri için ilk önce derse katılmaları ve her derse gelerek devamsızlık haklarının az kullanmalarına önem göstermeleri gerekmektedir. Rençber (2012) derse az katılmalarıyla başarılarını kötü yönde etkileyebilecek olması yönünde bir araştırma yapmıştır. Dincel (2016) ise öğrencilerin derse katılmalarıyla birlikte not tutma alışkanlıklarını geliştirmeleri gerektiğini vurgulamaktadır. Not tutma alışkanlıklarının öğrencilerin derse iyi çalışmalarına, iyi anlamalarına ve iyi akılda kalmasına yardımcı olduğunu belirten bir çalışma gerçekleştirmiştir. Şahin ve Demirtaş (2014) kendi çalışmalarında maddi yönleriyle etkilenen öğrencilerin onların başarılarını etkilemekte olduğunu söylemektedirler. Öğrencilerin ailelerinin maddi durumlarının düşük olması, burs kazanamamaları gibi maddi yönde endişeye kapılan uluslararası öğrencilerin, kendi sorumluluklarını yüklenmeleri nedeniyle çok fazla derse ve başarıya odaklanamadıkları belirtilmiştir. Yabancı uyruklu öğrencilerin başarılarının sadece maddi değil manevi etkenlerden de etkilendikleri görülmektedir. Kapıkıran (2008) çalışmasında belirttiği gibi ülkelerinden ve evlerinden ayrı kalmalarından dolayı bazı öğrencilerin psikolojik sorunlar yaşamakta olduğunu ve başarı sorumluluğu ve başarı kaygısı gibi psikopatolojik belirtilerin başarılarını etkilemesine yol açtığını vurgulamaktadır. Gökyer (2017) ise araştırmasında yabancı uyruklu öğrencilerin kendi kültürleri ile Türkiye kültürü arasındaki farkı incelemiş olup, kültürlerin arasında tamamen aynı ve tamamen farklı oldukları bir kategorinin olmadığı ve kültürlerin başarıyı etkilemekte çok fazla rol oynamadığı sonucuna varmıştır.

Konu ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin birçok alanda olduğu görülmektedir. Ancak Türkiye’de okuyan uluslararası öğrencileri sosyal ve çevre hayatlarının onları nasıl etkilediği, başarı puanlarının nasıl etkilediği, ailelerinin onların başarılarını nasıl etkilediği, ayrıca uluslararası öğrencilerin kendi alanlarını sevip sevmemelerinden dolayı başarılarının nasıl etkilendiği, kendilerinin kendi başarılarını etkileyen faktörlerde neleri sayabilecekleri yönde yapılan herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu düşüncelerle yürütülen bu araştırmanın amacı uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin neler olduğunu belirlemektir. Bu bağlamda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğrencilerin kendi alanlarına yönelik başarıları nasıldır?
2. Öğrencilerin kendi başarılarını etkileyen faktörler olarak neleri sayabilmektedir?

Bu çalışma Türkiye’de okuyan yabancı uyruklu öğrencileri tanımak, Erciyes Üniversitesinde okuyan uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörleri anlamak, uluslararası öğrencileri yakından tanıyarak onlara destek olmak için ve en önemlisi bu konuyla ilgili Türkiye’nin akademik literatürüne katkı sağlamak amaçlı önemli sayılmaktadır.

Yöntem

Bayramdurdyeva, G.

Bu araştırma, betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılarak yapılan nitel bir çalışmadır. Araştırmanın evreni 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kayseri’de eğitim gören yabancı uyruklu öğrencilerden oluşmakta olup, örnekleme ise 2018-2019 eğitim öğretim yılında Erciyes Üniversitesi ERSEM’de Asya, Avrupa, Afrika, Ortadoğu, Kuzey Amerika ülkelerinden gelerek öğrenim gören 20 kız, 28 erkekten oluşan toplam 48 yabancı uyruklu öğrencilerden oluşmaktadır. Çalışmanın veri toplama aracını araştırmacı tarafından geliştirilmiş ve bir bilim uzmanı tarafından incelenmiş anket formu oluşturmaktadır. Anket formunun içeriğini demografik bilgiler ve açık uçlu sorular oluşturmaktadır. Elde edilen verilerin çözümlemesinde içerik analizi kullanılmıştır. Analiz sonucunda katılımcıların vermiş olduğu cevaplardan doğrudan alıntılar verilmiş ve katılımcılara cinsiyet, yaş ve ülke şeklinde kodlama yapılmıştır. Örneğin (E, 21, Arnavutluk) kodlu katılımcı erkek, 21 yaşında ve Arnavutlukludur.

Bulgular

1. Demografik bilgilerle ilişkili bulgular

Tablo 1. Demografik Bilgilerin Dağılımı

Kodlar	Kategoriler	Frekans	
		N	%
Kod 1: Kız	Kategori 1: Cinsiyet	20	41.6
Kod 2: Erkek		28	58.3
Kod 7: 17-21	Kategori 2: Yaş	24	50
Kod 8: 21-25		17	35.4
Kod 9: 26-30		3	6.25
Kod 10: 31-36		4	8.3

Kod 11: Asya

Kod 12: Avrupa

Kod 13: Afrika

Kod 14: Ortadoğu

Kod 15: Kuzey Amerika

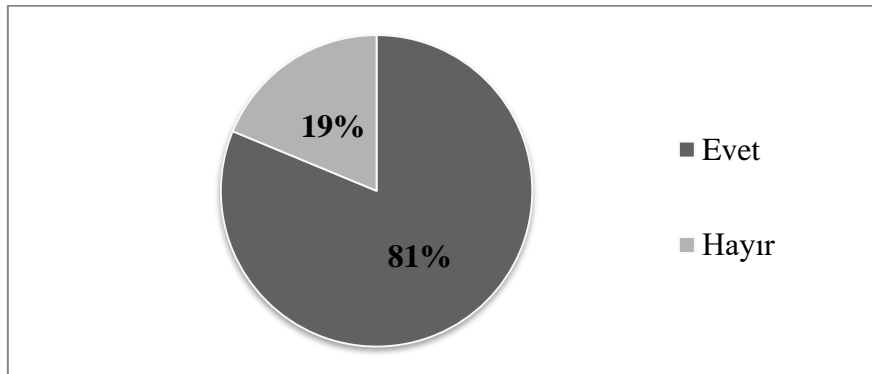
Kategori 3: Bölge

26	54
5	10.4
5	10.4
7	14.6
1	2

2. Uluslararası Öğrencilerin Kendilerini Başarılı Görme Seviyeleriyle İlişkili Bulgular

Ankette sorulan altı açık uçlu soruya verilen cevaplar içerik analizi yapılmış ve bulgular sırasıyla verilmiştir.

İlk soru “*Kendinizi başarılı görüyor musunuz?*” sorusuna verilen cevaplar Şekil 1’deki pasta grafiğinde gösterilmektedir.

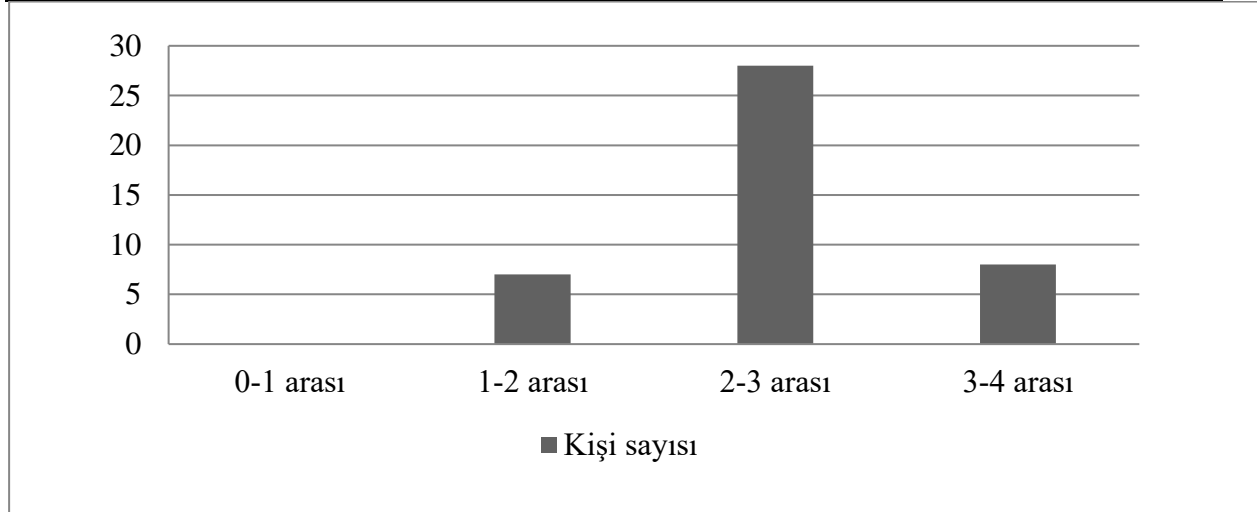

ŞEKİL 1. KENDİNİ BAŞARILI GÖRENLERİN ORAN DAĞILIMI

Uluslararası öğrencilerin %81’inin kendilerini başarılı gördükleri görülmektedir.

3. Uluslararası Öğrencilerin GANO Dağılımına Göre Başarılarıyla İlişkili Bulgular

Uluslararası öğrencilerin GANO dağılımına bakılarak ölçülen başarı seviyeleri Şekil 2’deki sütun grafiğinde verilmektedir.

ŞEKİL 2: GANO DAĞILIMI

Bu sütun grafiğine göre GANO'lar 0-1, 1-2, 2-3 ve 3-4 arasında kişi sayısına göre dağıtılmış olup, uluslararası öğrencilerin arasında 2-3 arası GANO'larına sahip olanların çok olduğu görülmektedir.

4. Uluslararası Öğrencilerin Alanlarına Göre Başarılarıyla İlişkili Bulgular

Dördüncü bulgu ise anketin ikinci sorusu olan “*Kendinizi hangi alanlarda başarılı görüyorsunuz?*” sorusunun içerik analizi Tablo 2’de gösterilmektedir.

Tablo 2. Kendilerini Başarılı Gördükleri Alanların Dağılımı

Tema	Açıklama	Frekans
Çalışma alanı	Tıp, mühendislik, işletme vb.	25
Sosyal faaliyetler	Arkadaş edinme, iletişim kurma, fikirleri paylaşma, sohbet etme	11
Spor yapmak	Basketbol, futbol, masa tenisi, yüzme	9
Dil	İngilizce, Urduca konuşma, Arapça konuşma ve yazma, dil öğrenme	4
Akademik araştırma	Makale okuma, bilimsel araştırma yapmak	3
Teknoloji	Bilgisayarla uğraşma, elektronik-mekanik işleri yapma	3
Sanat	Ebru sanatı, şarkı söylemek, şiir okumak	3

Uluslararası öğrencilerin kendilerini başarılı gördükleri alanlar yedi ana tema altında toplanmaktadır. Frekansın en yüksek olduğu tema “Çalışma alanı” iken en düşük frekanslı ve yoğunlaşmanın da az olduğu tema ise, “Sanat” ve “Teknoloji” olduğu görülmektedir. Kendilerini başarılı gördükleri alanlarının uluslararası öğrencilerde çalışma alanları olduğuyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 25 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “*Tıp alanımda, özellikle Anatomi’de başarılı görüyorum.*” (E, 21, Arnavutluk). Sosyal faaliyetlerle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerin 11 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “*Kendimi sosyal alanlarda başarılı buluyorum. Herkes ile iyi bir iletişimin*

olduğunu, her yerden arkadaşlara sahip olmam da bunun bir göstergesidir.” (E, 19, Yunanistan). Spor yapmayla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerin 9 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Spor, hayata dayanıklı biri olarak görüyorum.” (K, 18, Azerbaycan). Dil ile ilişkili uluslararası öğrencilerin 4 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Yabancı dil alanında, İngilizce ve Urduca’da başarılıyım.” (E, 20, Pakistan). Akademik araştırma yapmakta uluslararası öğrencilerden 3 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Akademik alanda başarılı görüyorum.” (K, 24, Azerbaycan). Bilgisayarda uluslararası öğrencilerden 3 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Bilgisayar uygulamalarını kullanabiliyorum.” (E, 20, Kırgızistan). Sanatta uluslararası öğrencilerden 3 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Şarkı söylemek ve ebru sanatını yapmakta başarılıyım.” (K, 18, Kazakistan).

5. Uluslararası Öğrencilerin Üniversiteye Başlamalarıyla Elde Ettikleri Başarılarıyla İlişkili Bulgular

Anketin üçüncü sorusu olan “Üniversiteye başlamanızla nasıl başarılar elde ettiniz?” sorusunun içerik analizi Tablo 3’te gösterilmektedir.

Tablo 3. Uluslararası Öğrencilerin Üniversiteye Başlamalarıyla Elde Ettikleri Başarı Dağılımı

Tema	Açıklama	Frekans
Disiplinli çalışmak	Çok okuma alışkanlığı, derslerde ilerleme, disiplinli çalışmak	17
Henüz başarı elde edemeyenler	Henüz başarı elde edemediğini belirten ifadeler	15
Bilimsel araştırma yapmak	Makaleler yayınlamak, makale yazmak, kongrelere katılmak	8
Kişisel gelişim	Kendini çevrede daha iyi ifade edebilme, kendini geliştirme, kendine güvenin artması	6
Diğer	Spor faaliyetleri, başka üniversiteleri kazanmak, farklı kültürlü insanlarla tanışmak	6
Dil öğrenme	Türkçeyi iyi öğrenme	4

Uluslararası öğrencilerin üniversiteye başlamalarıyla elde ettikleri başarıların algıları altı ana tema altında toplanmaktadır. “Disiplinli çalışmak” teması en yüksek frekanslı tema iken en az frekanslı temanın ise, “Dil öğrenme” olduğu görülmektedir. Üniversiteye başlamalarıyla elde edilen başarı konusunda uluslararası öğrencilerin disiplinli çalışmak olduğuyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 17 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Üniversiteye başlayınca çok çalışarak ve araştırarak, aynı zamanda Hocalarımla tartışarak başarıları elde ettim.” (E, 21, Afganistan). Henüz başarıyı elde edemediklerini düşünenlerle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 15 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Hiçbir başarı elde etmedim.” (E, 19, Çad). Bilimsel araştırma yapmakla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 8 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Lisans eğitimimi fakülte

Bayramdurdyeva, G.

birincisi olarak bitirmiştim, Azerbaycan İlimler Akademisinde çalışmaya hak kazandım. Yurt dışında makalem yayınlandı. Birçok ulusal konferansta sunum yaptım. İlk kitabım yayınlandı.” (K, 24, Azerbaycan). Kişisel gelişimle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 6 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Kendimi daha iyi ifade edebiliyorum.” (E, 20, Fas). Spor faaliyetleri, niversiteleri kazanmak, farklı kültürlü insanlarla tanışmak açıklamasını içinde bulunduran Diğer isimli temayla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 6 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Kırgızistan’daki en iyi 5 üniversitelerden 3’n kazandım. Rusya’daki “TD” niversiteye başarılı geçtim.” (E, 20, Kırgızistan). Dil öğrenmeyle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 4 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Yeni bir dil... ğrendim.” (K, 19, Bosna Hersek).

6. Uluslararası ğrencilerin Aldıkları Sertifika Veya dllere İlişkin Bulgular

Anketin dördüncü sorusu olan “řu ana kadar hiç sertifika veya ödül aldınız mı?” sorusunun içerik analizi Tablo 4’te gösterilmektedir.

Tablo 4. Uluslararası ğrencilerin Aldıkları Sertifika Veya dllerine Göre Başarı Dağılımı

Tema	Açıklama	Frekans
Lise/niversite	Lisede, niversitede alışkan ğrenci olarak bitirme	15
Sosyal faaliyetler	Olimpiyat, dil yarışmaları	14
Sertifika ve ödül alamayanlar	Almadıklarına ilişkin ifadeler	11
Spor	Satranç, basketbol ve futbol	7
Araştırma/proje	Konferanslarda, sempozyumlarda en iyi sunumu yapmayla ilgili	7

Uluslararası ğrencilerin aldıkları sertifika veya ödülleriyle başarılarının algıları beş ana tema altında toplanmaktadır. “Lise/niversite” teması en yüksek frekanslı tema iken en az yoğunlaşılan tema ise, “Araştırma/proje” olduğu görülmektedir. Aldıkları sertifika veya ödülleriyle başarılarının ilişkilendirilmesinde uluslararası öğrencilerin lise/niversite olduğuyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 15 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Lisansta başarılı ğrenci teşekkür belgesi ve özel diploma ile mezun sertifikası aldım.” (K, 23, Kırgızistan). Sosyal faaliyetlerle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 14 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “İstiklal Marşı alışma ve şarkı Sylemede aldım.” (K, 18, Kazakistan). Sertifika veya ödül almayanlarla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 11 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Almadım.” (K, 22, Tayland). Spor temasıyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerinden 7 kişinin görüş bildirdiği

görülmektedir. Örneğin: “Basketbolda liseler arası il birinciliği.” (E, 20, Moğolistan). Araştırma/projeyle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 7 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Suriye’de AlBaath Üniversitesinde 2015 senesinde en iyi proje.” (E, 26, Suriye).

7. Uluslararası Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörlere İlişkin Bulgular

Anketin beşinci sorusu olan “Sizin başarılarınızı etkileyen faktörler olarak neleri sayabilirsiniz?” sorusunun içerik analizi Tablo 5’te gösterilmektedir.

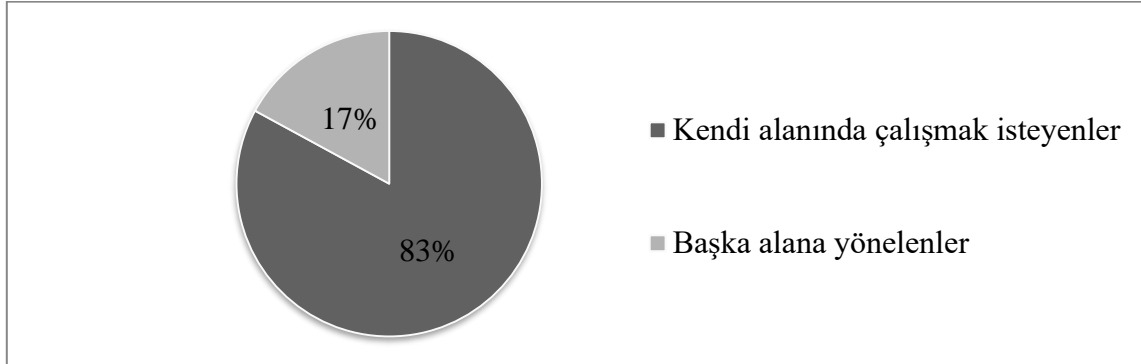
Tablo 5. Uluslararası Öğrencilerin Başarılarını Etkileyen Faktörlerin Dağılımı

Tema	Açıklama	Frekans
Aile desteği	Anne-baba desteği	15
Disiplinli çalışmak	Çok çalışmak, üniversiteyi zamanında bitirmek, disiplin	10
Çevre/arkadaş ortamı	Hocaların, arkadaşların desteği veya arkadaşların rekabeti	10
Özgüven		
Diğer	Kendine inanmak, ciddilik, cesaretlilik	7
Zamanı iyi değerlendirme	Yurt sorunları, dil, tembellik	6
Alanını sevmek	Zamanlı çalışmak	5
	Bölümü severek okuma	4

Uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörler yedi ana tema altında toplanmaktadır. “Aile desteği” teması en yüksek yoğunlaşmış tema iken en az yoğunlaşılana tema ise, “Alanı sevmek” olduğu görülmektedir. Başarıyı etkileyen faktörlerin uluslararası öğrencilerin aile desteğiyle ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 15 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Annemin desteği benim için çok önemlidir.” (E, 31, Suriye). Disiplinli çalışmayla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 10 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Çok çalışmak başarıyı etkileyen faktördür” (K, 36, Tanzanya). Çevre/arkadaş ortamıyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 10 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Arkadaş çevrem başarılarımı etkilemektedir.” (E, 20, Fas). Özgüven konusuyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 7 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Bir şeyi yapma isteği uyandırmak ve özgüven.” (E, 20, Mali). Yurt sorunları, tembellik açıklamalarını barındıran Diğer isimli temayla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 6 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Tembellik diyebilirim.” (E, 20, Pakistan). Zamanı iyi değerlendirmeye ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 5 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Zamanı iyi değerlendirmek.” (K, 17, Kazakistan). Alanını sevmek temasıyla ilişkili olarak uluslararası öğrencilerden 4 kişinin görüş bildirdiği görülmektedir. Örneğin: “Bölümünü severek okumak başarıyı etkilemektedir.” (K, 24, Azerbaycan).

8. Uluslararası Öğrencilerin Üniversitelerini Bitirmeleriyle Hangi Alana Yöneleceklerle İlişkili Bulgular

Anketin altıncı sorusu olan “İleride mesleki hayatınızda kendinizi nerede görüyorsunuz?” sorusuna verilen cevaplar Şekil 3’te gösterilmektedir.

ŞEKİL 3: ULUSLARARASI ÖĞRENCİLERİN MESLEKİ KARIYER ANLAMINDA YÖNELİMLERİ

Tartışma ve Sonuç

Uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin özellikle aile desteği, disiplinli çalışmak ve arkadaş/çevre ortamları olduğu sonucuna varılmıştır. Çoğu öğrenci için ailelerinin desteği onların başarılı olmalarında büyük etkiye ve katkıya sahiptir. Başarılı olabilmeleri için ailelerinin desteği uluslararası öğrenciler bakımından çok daha önemli konumdadır. Daha sonrasında disiplinli ve zamanlı çalışmanın başarıyı elde etmede en önemli ikinci etken olduğu görülmektedir. Aynı zamanda dil problemleri, uyum problemleri gibi sorunları yaşayan uluslararası öğrenciler için hocalarının ve arkadaşlarının desteği önemli sayılmaktadır. Bu tür manevi duygularının gelişmesi, öğrencilerin hem kendilerini güvenli hissetmelerini hem de çalışma isteklerini uyandırarak daha çok başarılı olmalarını sağlamaktadır.

Yardımcıoğlu, Beşel ve Savaşan (2017)’nin da belirttiği gibi uluslararası öğrencilerin sosyoekonomi sorunları bir taraftan başarılı olabilmeleri için çalışma gereksinimlerine etki etmektedir. Sosyoekonomi sorunlarla karşı karşıya kalan öğrenci maddi yönden sorunlar yaşayarak, derse çok önem verememektedir. Sungur ve diğerlerinin (2016) çalışmasında uluslararası öğrencilerin yaşam doyumları ve sosyal uyumları üzerinde çalışılmış olup, aslında Türk dünyası ve akraba ülkelerden gelen öğrencilerin eğitim almak için daha çok Türkiye’ye geldikleri görülmekte ve aynı zamanda diğer ülkelere göre buraya daha çabuk alışmaktadırlar. Ülkeleriyle Türkiye’nin yaşam şartları, sosyal hayatı gibi durumlarda benzerlikler az olsa da, öğrencilerin çoğu Türkiye’ye çabuk alışmakta ve uyumluluk içine girmektedir. Şanlı ve Poyraz (2018)’in belirttiği gibi, uluslararası öğrencilerin ilk geldikleri bir iki ay içinde kendilerini yalnız hissetmeleri olasıdır. Ancak bu duygu zamanla aşılarak öğrenciler kendilerini sosyal ortama alıştırmaktadır. Aydın Kartal, Işık ve Yazıcı (2018)

çalışmalarında uluslararası öğrencilerin Türkiye'ye uyum durumlarının yüksek olduğunu ve önceden Türkçe dilinin bilinmesi, cinsiyet, ekonomik durumunun akademik ve sosyal uyumu etkilediklerini belirtmişlerdir. Bu nedenle Türkiye'ye gelen uluslararası öğrenciler ile Türkiye arasındaki uyumda pozitif bir ilişkinin olduğu sonucu çıkarılmaktadır.

Uluslararası öğrencilerin başarılarını etkilemekte ailelerinin desteğinin olumlu rol oynadığı görülmekte ve ikisi arasında olumlu bir ilişkinin olduğu sonucuna varılmaktadır. Ayrıca disiplinli çalışmanın başarılı olmada en etkili faktörlerden biri olduğu görülmektedir. Hocaların ve arkadaş/çevre ortamlarının desteklerinin uluslararası öğrencilerin başarıları etkileyen üçüncü faktör olduğu sonucuna varılmıştır.

Öneriler

Riskleri göze alıp sorumluluklarını üstlenerek eğitim öğretim görmeye Türkiye'ye gelen uluslararası öğrencilerin başarılı olabilmelerinde birçok faktörün etkili olduğu bu çalışmada ortaya konmuştur. Elde edilen bulgular ışığında, uluslararası öğrencilerin başarılarını artırmalarında rol oynayabileceği düşünülen birkaç öneri ise aşağıda sunulmuştur:

- Uluslararası öğrencilerin daha çok aileleriyle zaman geçirmeleri ve ailelerin uluslararası öğrencilere daha çok destek vermeleriyle öğrencilerin başarılarını olumlu yönde etkileyecektir;
- Uluslararası öğrencilerin ders hakkında, akademi bilgi alma konusunda hocalarıyla etkileşime geçmeleri faydalı olacaktır;
- Dersle ilgili konularda, fikir danışma konularında çevre arkadaşlarına danışmak ve ayrıca Türkçelerini geliştirme adına onlarla daha çok pratik yapmaları beklenmektedir;
- Kendilerine akademik katkı sağlamaları ve dil literatürlerini geliştirmeleri adına projelere, sempozyumlara katılarak, araştırmalar yaparak ve makaleler yazarak fayda sağlayabilirler.

Bu araştırma Erciyes Üniversitesi ERSEM'de eğitim öğretim gören kırk sekiz uluslararası öğrencilerle sınırlıdır. Benzer araştırmaların daha fazla sayıda uluslararası öğrenciler ile gerçekleştirilmesi uluslararası öğrencilerin başarılarını etkileyen faktörlerin neler olduğunu anlamada faydalı olabilir.

Kaynakça

Anadolu Ajansı. (2019). *YÖK başkanı, Türkiye'deki yabancı öğrenci sayısını açıkladı*, Ankara. Erişim tarihi: 03.06.2019., <https://www.memurlar.net/haber/832694/yok-baskani-turkiye-deki-yabanci-ogrenci-sayisini-acikladi.html>

Bayramdurdyeva, G.

- Aydın Kurtoğlu, Y., Işık C. ve Yazıcı S. (2018). Bir kamu üniversitesinde öğrenim gören uluslararası öğrencilerin sosyal ve akademik uyumlarını etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Zeynep Kamil Tıp Bülteni*, 49(1), 1-5.
- Dincel, Ö. (2016). Yabancı uyruklu öğrencilerin not tutma alışkanlıkları ile ders başarıları arasındaki ilişki. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 1(1), 3-17.
- Gökçer, N. (2017). Yabancı uyruklu üniversite öğrencilerinin psikolojik uyumları. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(1), 98-108.
- Kapıkıran, N. A. (2008). Başarı sorumluluğunun ve başarı kaygısının psikopatolojik belirtilerle ilişkisinin belirlenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 140-149.
- Kılıçlar, S., Sarı, Y. ve Seçilmiş, C. (2012). Türk dünyasından gelen öğrencilerin yaşadıkları sorunların akademik başarılarına etkisi: turizm öğrencileri örneği. *Bilig*, 67, 157-172.
- Kıroğlu, K., Kesten, A. ve Elma, C. (2010). Türkiye’de öğrenim gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerinin sosyo-kültürel ve ekonomik sorunları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 26-39.
- Levent, F. ve Karaevli, Ö. (2013). Uluslararası öğrencilerin eğitime yönelik politikalar ve Türkiye için öneriler. *Eğitim Bilgileri Dergisi*, 38, 97-117.
- Malekisanimaleki, R. ve Altay, B. (2017). Ondokuz mayıs üniversitesi’nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin sosyal destek ve yalnızlık düzeyleri ile kaygı durumlarının belirlenmesi. *Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi*, (1-2-3), 71-96.
- Rençber, B. A. (2012). Üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını etkileyen faktörler. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 1-7.
- Sevim, O. (2014). Yabancı uyruklu öğrencilerin türkçe konuşma kaygılarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *EKEV Akademisi Dergisi*, 18(60), 389-402.
- Sungur, M. A., Şahin, M., Can, G., Şahin, M. F., Duman, K., Pektaş, B., Doğan, S., Alkan, A. Ö. ve Onuk, H. (2016). Düzce üniversitesinde yükseköğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin yaşam doyumları ve sosyal uyumlarını etkileyen faktörler. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 101-109.
- Şahin, M. ve Demirtaş, H. (2014). Üniversitelerde yabancı uyruklu öğrencilerin akademik başarı düzeyleri, yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerileri. *Milli Eğitim Dergisi*, 204, 108-113.
- Şanlı, E. ve Poyraz, Y. (2018). Uluslararası öğrencilerin yalnızlık düzeyleri. *Disiplinlerarası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 49-58.

Yardımcıoğlu, F., Beşel, F. ve Savaşan, F. (2017). Uluslararası öğrencilerin sosyo-ekonomik problemleri ve çözümler önerileri (Sakarya üniversitesi örneği). *Akademik İncelemeler Dergisi*, 12(1), 203-254.

Yirik, Ş., Uslu, A. ve Küçük, F. (2015). Yerleşik yabancıların Türkiye'ye ilişkin sosyo kültürel algılarının demografik özelliklerine göre incelenmesi. *Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 6(11), 263-282.

Extended Abstract***Introduction***

In today's world, where globalization has reached the highest level and consequently global competition has increased in many areas, individuals make career planning in the hope of having a better future and try to get the best education they can reach in order to ensure their personal and professional development. There are thousands of international students in different parts of the world who go to other countries with the aim of taking into consideration many material and spiritual difficulties and risks. Several countries and universities compete for attracting international students who contribute to the countries' markets. Developed countries such as the USA, the UK and Canada cooperate with government, education ministries and non-governmental organizations and follow their active policies by identifying different strategies in this direction (Levent and Karaevli, 2013). For example, Turkey is one of the countries where most students come to receive education because they see Turkey as a safe country (Yirik, Uslu and Küçük, 2015).

It is reported that the number of international students coming for higher education is increasing every year and has already reached up to 150.000 international students in 2019. The number of students from Africa, Asia, Europe, South America, America and Australia is growing every year (Anadolu Ajansı, 2014). Due to the similarities in language, history and culture, many groups of people come to Turkey from Azerbaijan, Turkmenistan, Cyprus, Iran, Greece, Germany, Bulgaria and Afghanistan. (Malekisanimaleki and Altay, 2017).

There are many factors that influence, in a positive and negative way, the educational life of these students who come from different parts of the world to get a secondary, graduate and postgraduate education. In the literature, a great number of research has been done in this direction, and various conclusions have been made. Kılıçlar, Sarı and Seçilmiş (2012) stated that there is an inverse relationship between international students' Turkish language problems and their academic achievement in analyzing the factors affecting the success of international students in their studies. At the same time, in order to be successful, students must attend the class first and pay attention to the use of absenteeism rights for each class. Rençber (2012) states that the students' absenteeism may have a bad effect on their achievements. Dincel (2016) emphasizes that students should also improve their note-taking habits in addition to their attendance. He came to conclusion that note-taking habits help the students work well, understand the subject well and keep it in mind longer. Şahin and Demirtaş (2014) highlights that students' achievements can be affected by their material aspects. It is also stated that the international students' success is affected not only by their material difficulties but also by their spiritual problems. As stated by Kapıkıran (2008) in his

study, some students are experiencing psychologically hard conditions because they are separated from their homes, and some psychopathological symptoms such as success responsibility and success anxiety cause them to affect their success negatively.

Purpose

The purpose of this study is to determine the factors that influence the success of international students. In this context, answers to the following questions were searched:

1. How are the achievements of international students in their field?
2. What can international students consider as factors affecting their success?

This study is considered important in terms of presenting proposals, which might increase the success of international students, in the light of its results.

Method

This descriptive and qualitative study was conducted using the survey model. The study was carried out with 48 international students studying at the ERSEM of the University of Erciyes in the academic year of 2018-2019. A form consisting of six open-ended questions, which were prepared by the researcher and evaluated by an expert for their validity, was used to collect data for the research questions. The form also included closed-ended questions where participants were asked about their demographic characteristics. The obtained data were analyzed using the content analysis technique.

Findings

As a result of the analysis, it was determined that the factors affecting the success of international students were family support, self-discipline in studying, friends, self-confidence and time management. In the light of these findings, it can be concluded that the most important factors affecting the success of international students are the support of their families, friends and entourage, and also their self-discipline in studying.

Discussion & Conclusion

This study has indicated that the support of their families and friends and their self-discipline in studying are the factors affecting the success of international students the most. For most students, the support of their families has a big impact and contribution to their success. In order to be successful, the support of their parents is very important for international students. Then, it is seen that the second most important factor in achieving success is to study with discipline and timely. In addition, it is considered important for international students, who have problems such as language problems and adaptation problems, to have the support of teachers and friends. The development of their spiritual feelings help the students feel safe and want to study more, and consequently help them become successful.

Bayramdurdyeva, G.

As stated by Yardımçioğlu, Beşel and Savaşan (2017), the socio-economic problems also affect the international students' success. Faced with socio-economic problems, the students cannot give much importance to the course while trying to solve their financial problems.

As Poyraz (2018) points out, it is possible for international students to feel lonely in the first two months after their arrival. However, this feeling is over by time and students adapt themselves to the social environment.

To sum up, this study has shown that the support of their families plays a positive role in influencing the success of international students and it is concluded that there is a positive relationship between the two. Moreover, it is seen that having self-discipline in studying is one of the most effective factors in success. Lastly, it is concluded that the support of the teachers and friends is the third factor that affects the success of international students the most.

In this study, it is observed that several factors affect the success of international students who have come to Turkey for education by taking their risks and responsibilities. In the lights of the results of this study, few suggestions can be given to help increase international students' success:

- It will be more effectively for the success of international students if their families spend more time with them and support the international students.
- It will be useful for international students to keep contact with their supervisors to get information about the course and academia;
- They are expected to consult with their friends on issues related to the course, as well as to improve their Turkish language skills.
- They can take advantages from participating in projects, symposias, researches, and writing articles to provide their academic input and improve their literary language.

This study is limited to forty-eight international students studying at Erciyes University ERSEM. Conducting similar studies with more international students might help understand better the factors affecting the success of international students.